

НАСТАНОВА МІНІСТЕРСТВА ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

**ПРАВИЛА ТА ПОРЯДОК
ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ РИЗИКУ
БЕЗПЕЧНОСТІ МАШИН**

СОУ-Н МПП 01.120-076:2006

Видання офіційне

Київ

МІНІСТЕРСТВО ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

2006

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Науково-технічний центр „СТАНКОСЕРТ”
(НТЦ „СТАНКОСЕРТ”)

РОЗРОБНИКИ: В. Ситніченко, к.т.н. (керівник розроблення),
Я. Козловський, Г. Душенко.

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Мінпромполітики України
від 08 грудня 2006 р. № 465.

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

**Право власності на цей документ належить Мінпромполітики України.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати цей документ повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності звертатись
до Мінпромполітики України**

Мінпромполітики України, 2006

ЗМІСТ

1 Сфера застосування.....	1
2 Нормативні посилання.....	1
3 Терміни та визначення.....	2
4 Загальні правила проведення оцінки і зниження ризику.....	10
5 Визначення ризику.....	19
6 Порядок оцінювання ризику.....	25
7 Проведення заходів зниження рівня ризику.....	29
8 Документація.....	36
Додаток А - Приклади видів небезпеки, небезпечних ситуацій та небезпечних випадів (з ДСТУ EN 1050:2003).....	39
Додаток Б – Етапи життєвого циклу.....	45
Додаток В – Рівень тяжкості можливого збитку.....	46
Додаток Г – Вірогідність нанесення збитку.....	47
Додаток Д – Матриця оцінки рівня ризику.....	48
Додаток Е – Приклад оформлення документації з аналізування та оцінки ризику.....	49
Додаток Ж – Інформація для аналізу небезпек (Приклад).....	52
Додаток З – Бланк оцінки ризику (Приклад).....	54

НАСТАНОВА МІНІСТЕРСТВА ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИК УКРАЇНИ

**ПРАВИЛА ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ РИЗИКУ
БЕЗПЕЧНОСТІ МАШИН****ПРАВИЛА И ПОРЯДОК ПРОВЕДЕНИЯ ОЦЕНКИ РИСКА
БЕЗОПАСНОСТИ МАШИН**

Чинний від 2007-07-01**1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ**

Цей стандарт описує порядок проведення і методика аналізування та оцінювання ризику безпечності машинного устаткування (машин) згідно вимог технічного регламенту „Безпека машин”.

Викладений порядок і методика поширюється на процеси розроблення, поставлення на виробництво і модернізації обладнання, підпадаючого під дію «Технічний регламент з підтвердження відповідності безпеки машин і механізмів» (надалі – Технічний регламент), включаючи проектування, конструювання, обслуговування та користування обладнанням.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цій настанові є посилання на такі нормативні документи:

ДСТУ EN 292-1:2001	Безпечність машин – основні поняття, загальні принципи проектування – Частина 1. Основна термінологія. методологія
ДСТУ EN 292-2:2001	Безпечність машин – основні поняття, загальні принципи проектування – Частина 2. Технічні принципи та технічні умови
ДСТУ EN 954-1:2003	Безпечність машин – Елементи безпечності систем керування – Частина 1: Загальні принципи проектування
ДСТУ EN 1050:2003	Безпечність машин – Принципи оцінювання ризику
ДСТУ EN 1070:2006	Безпечність машин - Термінологія

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

У цьому стандарті використовують такі терміни та їх визначення

3.1 автоматичний моніторинг (automatic monitoring)

Непряма функція безпеки, завдяки якій активізуються заходи безпеки, в разі зменшення спроможності компонента чи елемента виконувати свої функції або зміни умов, що може призвести до виникнення небезпек.

Існують дві категорії автоматичного моніторингу:

- “безперервний” автоматичний моніторинг - якщо захід безпеки активізується негайно при виникненні збою,

- “переривчастий” автоматичний моніторинг - якщо, у разі виникнення збою, заходи безпеки активізуються перед початком наступного циклу роботи машини.

[ДСТУ EN 292-1, 3.14]

3.2 безпечна відстань (safety distance)

Мінімальна відстань між захисною структурою та небезпечною зоною.

[ДСТУ EN 294, 3.2]

3.3 безпечність машини (safety of a machine)

Здатність машини виконувати свої функції, та здатність до транспортування, монтування, регулювання, обслуговування, демонтування та утилізуваня в умовах передбаченого використання (див. EN 292-1, 3.12, див 2.15 цього стандарту), наведених в інструкції з експлуатації (та в деяких випадках протягом визначеного часу, наведеного в інструкції з експлуатації), без заповідання травм або шкоди для здоров'я.

[ДСТУ EN 292-1, 3.4]

3.4 безпечність систем керування (safety of control systems)

Спроможність частин системи управління, пов'язаних з безпекою, виконувати функції безпеки протягом визначеного часу, згідно з їх категорією.

[ДСТУ EN 954-1, 3.3]